

PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI PRZYCHOWA

**WNIOSKODAWCA:
MIASTO I GMINA ŚCINAWA
RYNEK 17, 59-330 ŚCINAWA**

PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI OPRACOWAŁA

Grupa Ergo Sp. z o.o. ul. Św. Mikołaja 56/57 50-127 Wrocław

tel.: 071 77 30 702 ; tel./fax: 071 77 30 701

e-mail: biuro@grupaergo.pl ; www.grupaergo.pl

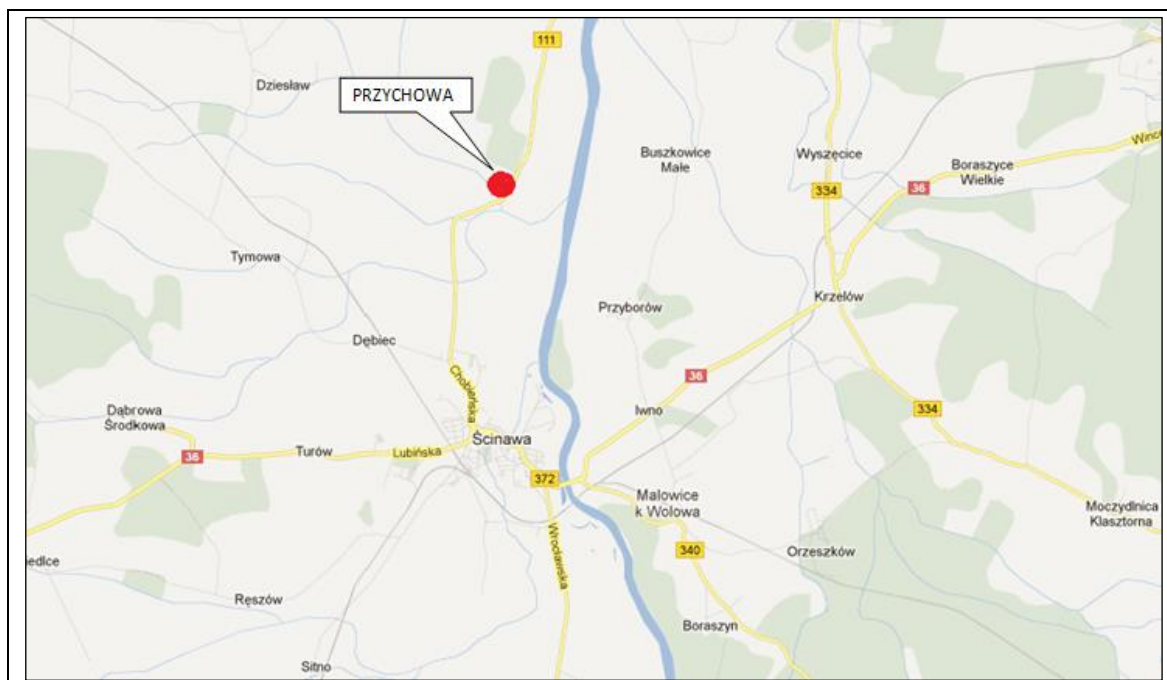
1. Charakterystyka miejscowości, w której będzie realizowana operacja	4
1.1. Położenie miejscowości.....	4
1.2. Przynależność administracyjna.....	5
1.3. Powierzchnia	7
1.4. Liczba ludności.....	7
1.5. Historia miejscowości	8
1.6. Struktura przestrzenna miejscowości	9
2. Inwentaryzacja zasobów służących odnowie miejscowości.....	10
2.1. Zasoby przyrodnicze	10
2.2. Dziedzictwo kulturowe	13
2.3. Obiekty i tereny	17
2.4. Infrastruktura społeczna	18
2.5. Infrastruktura techniczna	20
2.6. Gospodarka i rolnictwo	20
2.7. Kapitał społeczny i ludzki.....	21
3. Ocena mocnych i słabych stron miejscowości, w której będzie realizowana operacja	22
4. Opis planowanych zadań inwestycyjnych	28
5. Opis i charakterystyka obszarów o szczególnym znaczeniu dla zaspokojenia potrzeb mieszkańców	30
Spis rysunków, map i tabel.....	31

1. CHARAKTERYSTYKA MIEJSCOWOŚCI, W KTÓREJ BĘDZIE REALIZOWANA OPERACJA

1.1. POŁOŻENIE MIEJSCOWOŚCI

Miejscowość Przychowa położona jest w Gminie Ścinawa, Powiecie Lubińskim, w województwie dolnośląskim, na północ od Ścinawy.

Mapa 1 Lokalizacja miejscowości Przychowa w Gminie Ścinawa

Źródło: Opracowanie własne

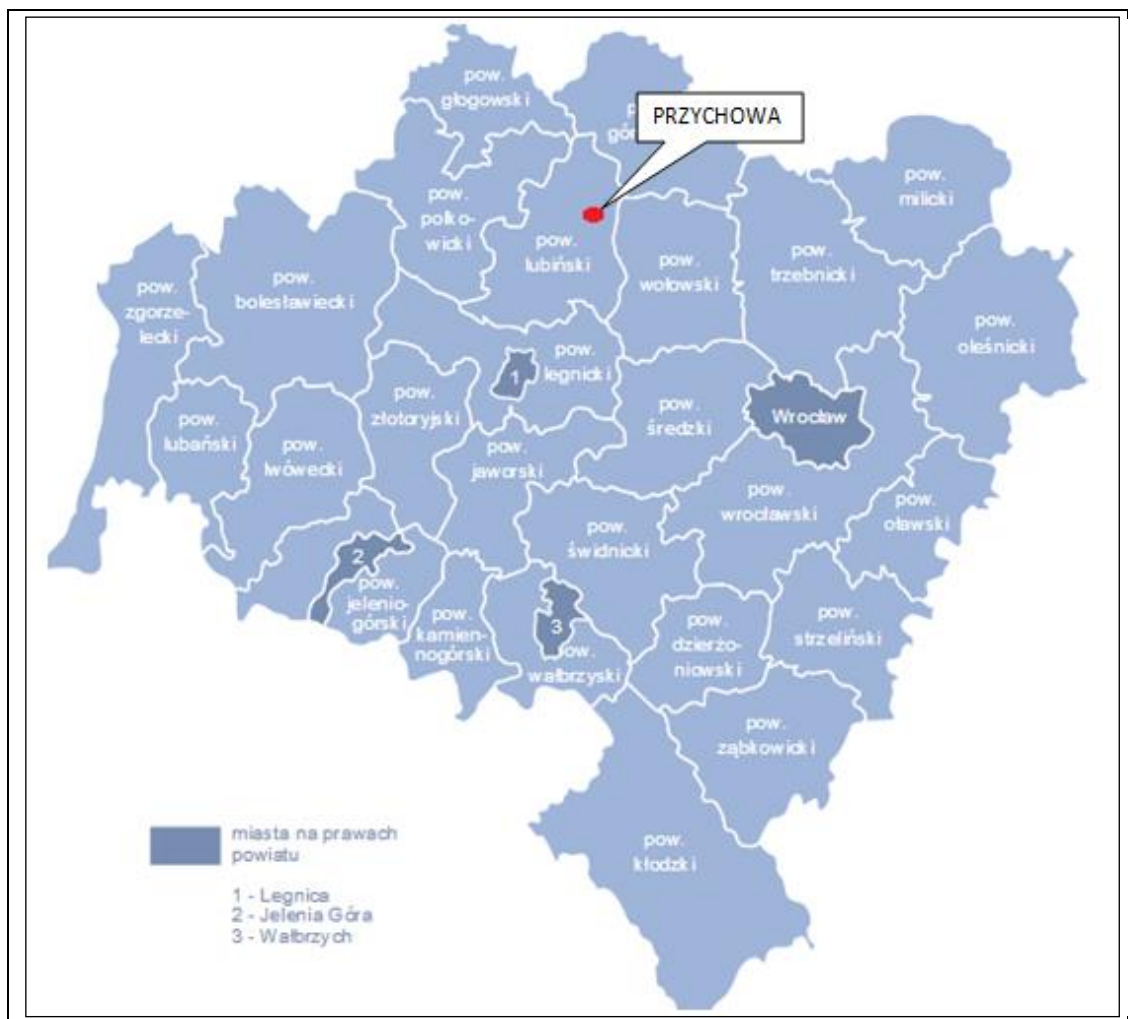
Gmina Ścinawa to gmina miejsko-wiejska w województwie dolnośląskim, w powiecie lubińskim. Gmina Ścinawa leży na lewym brzegu Odry w północnej części województwa dolnośląskiego. Powierzchnia gminy to 164,6 km², na której mieszka 10,9 tysięcy osób w tym 56% w Ścinawie. Przez gminę przepływa rzeka Odra oraz jej lewobrzeżny dopływ Zimnica.

Najbliższymi ośrodkami miejskimi są: Lubin (16 km), Legnica (39 km), Głogów (44 km) i Wrocław (70 km). Wraz z gminami miejską i wiejską Lubin, gminą Rudna tworzy Powiat Lubiński. Sieć dróg, przeprawa mostowa na Odrze i linia kolejowa, umożliwiają dobre połączenia komunikacyjne z Wrocławiem, Głogowem i Lubinem.

Przez terytorium Powiatu Lubińskiego przebiegają międzynarodowe szlaki komunikacyjne, łączące Powiat ze stolicami krajów Europy południowej (Praga, Belgrad, Wiedeń) oraz Europy Zachodniej (Berlin, Paryż, Bruksela), jak i szlaki krajowe do Wrocławia, Opola, Warszawy, Zielone Góry, Szczecina,

Poznania i innych miast. Ważnym dla powiatu węzłami komunikacyjnymi są: Lubin, Ścinawa i Rudna-Gwizdanów, przez którą przebiega magistrala kolejowa Górny Śląsk-Szczecin.

Mapa 2 Lokalizacja miejscowości Przychowa na terenie województwa dolnośląskiego

Źródło: opracowanie własne

1.2. PRZYNALEŻNOŚĆ ADMINISTRACYJNA

Przychowa jest sołectwem i stanowi jednostkę pomocniczą Gminy Ścinawa.

<p>POLSKA</p>	 <p>Polska położona jest w Europie Środkowej nad Morzem Bałtyckim. Graniczy z Niemcami (na zachodzie), Czechami, Słowacją (na południu), Ukrainą, Białorusią, Litwą (na wschodzie) i Rosją (obwodem kaliningradzkim, na północy), a poprzez granicę morską (granice wyłącznej strefy ekonomicznej) z Danią oraz Szwecją.</p>
<p>WOJEWÓDZTWO DOLNOŚLĄSKIE</p>	 <p>Dolny Śląsk znajduje się w południowo - zachodniej części Polski i sąsiaduje z województwami: na północy z lubuskim i wielkopolskim, na wschodzie z województwem opolskim, oraz państwami: z Czechami na południu, z Niemcami na zachodzie.</p>
<p>POWIAT LUBIŃSKI</p>	 <p>Pod względem podziału administracyjnego Powiat Lubiński, jako jeden z 26 powiatów Dolnego Śląska został powołany w 1999r. w ramach reformy administracyjnej położony jest w północnej części województwa dolnośląskiego na Wysoczyźnie Lubińskiej i zajmuje on powierzchnię ok. 712 km², co stanowi 3,57% obszaru Dolnego Śląska i 0,23% powierzchni kraju.</p>
<p>GMINA ŚCINAWA</p>	 <p>Gmina Ścinawa to gmina miejsko-wiejska w województwie dolnośląskim, w powiecie lubińskim. Gmina Ścinawa leży na lewym brzegu Odry w północnej części województwa dolnośląskiego.</p>

MIEJSCOWOŚĆ PRZYCHOWA

Miejscowość znajduje się w Gminie Ścinawa w północnej części Gminy.

1.3. POWIERZCHNIA

Miasto i Gmina Ścinawa stanowi wspólnotę samorządową miasta Ścinawa i 19 sołeckich wsi: Buszkowice, Chełmek Wołowski, Dąbrowa, Dębiec, Dłużyce, Działaw, Dzięwin, Jurcz, Krzyżowa, Lasowice, Parszowice, Przychowa, Redlice, Ręszów, Sitno, Turów, Tymowa, Wielowieś, Zaborów. Graniczy od wschodu z gminą wiejską Wińsko, od zachodu z gminą wiejską Lubin, od północy z gminą wiejską Rudna i od południa z gminą miejsko-wiejską Prochowice.

Tabela 1 Powierzchnia polski, województwa, powiatu, gminy i Przychowa

POLSKA	312 679 km ²
WOJEWÓDZTWO DOLNOŚLĄSKIE	19 947 km ²
POWIAT LUBIŃSKI	71162 km ²
GMINA ŚCINAWA	16443 km ²

Źródło: Dane GUS, stan na 31.12.2011

1.4. LICZBA LUDNOŚCI

Miejscowość Przychowa zamieszkują 164 osoby.

Tabela 2 Liczba ludności Polski, województwa, powiatu, gminy i Przychowa

POLSKA	38 115 641
WOJEWÓDZTWO DOLNOŚLĄSKIE	2 878 410
POWIAT LUBIŃSKI	106966

GMINA ŚCINAWA	10500
MIEJSCOWOŚĆ PRZYCHOWA	164

Źródło: Dane GUS i UMiG Ścinawa, stan na 31.12.2012

1.5. HISTORIA MIEJSCOWOŚCI

Pierwsza wzmianka o grodzie datowana jest na 1202 rok. Mowa jest tam o wsi będącej we władaniu klasztoru w Trzebnicy. Prawa miejskie Ścinawa otrzymała między rokiem 1248 a 1259 od księcia głogowskiego Konrada I. Ścinawa była w swej historii stolicą odrębnego samodzielnego księstwa piastowskiego. Władał nim Jan ścinawski, który kazał się tytułować „dziedzicem Królestwa Polskiego”. Miasto było wielokrotnie niszczone. W 1343 roku Kazimierz Wielki w bitwie z Luksemburgami o Wschowę zdobył Ścinawę, a następnie nakazał jej spalenie i zburzenie murów. Miasto zmieniało również często właścicieli. Początkowo władali nim książęta oleśniccy, którzy byli właścicielami Ścinawy kilkaset lat aż do wymarcia ostatniego potomka tejże linii. Od roku 1492 miasto przeszło na własność korony czeskiej.

Kres rozwojowi miasta przyniosła wojna trzydziestoletnia, podczas której Ścinawa została niemal doszczętnie zniszczona. 11 października 1633 roku doszło pod Ścinawą do bitwy wojsk cesarskich pod dowództwem księcia Albrechta von Wallensteina z wojskami szwedzkimi dowodzonymi przez von Thurna zakończonej druzgocącą klęską tych ostatnich. Wojska Wallensteina zdobyły m.in. cały obóz oraz 16 dział. Zniszczenia miasta po tej bitwie były tak znaczące, że zahamowały jego rozwój na kilkaset lat. W XVIII wieku miasto splądrowali Szwedzi, a w latach 1740-1742 Ścinawa przeszła pod władanie Prus. Z biegiem lat Ścinawa stała się małym miasteczkiem znanym tylko z organizowanego tutaj jarmarku. Wielki pożar, który nawiedził miasto w 1834 roku, zniszczył liczne budynki w mieście, kolejny raz ograniczając rozwój miasta.

Ścinawa podniosła się gospodarczo dopiero pod koniec XIX wieku. Znaczenie miasta podkreślał fakt, że do roku 1932 Ścinawa była stolicą odrębnego powiatu, w składzie którego znajdowały się miejscowości posiadające wówczas prawa miejskie, jak Rudna czy Chobienia. Przeprowadzenie linii w 1874 roku na trasie Wrocław-Głogów, a następnie w 1898 roku na trasie Rawicz-Legnica znacząco ożywiło gospodarkę miasta. Do roku 1919 Ścinawa była połączona bezpośrednią linią kolejową przez Krzelów oraz Górę Śląską z Leszmem, po tym okresie w związku ze zniszczeniem w czasie powstania wielkopolskiego mostu pod Leszmem na Kopanicy oraz wytyczeniem granicy państwowej kolej docierała do Góry Śląskiej. Większego znaczenia nabrał także port na Odrze. Na terenie miasta funkcjonowała m.in. cukrownia, cegielnia, odlewnia żelaza, fabryka mydła, browar.

Upadek miasta spowodowała II wojna światowa, konkretnie zaś przejście frontu zimą 1945 r. Ścinawa została bowiem zamieniona w twierdzę stanowiącą silny punkt oporu niemieckich wojsk na Dolnym

Śląsku. Na przedmieściach wybudowano wiele budowli obronnych, w tym ponad 60 schronów betonowych. Miasto broniła liczna armia złożona m.in. z adeptów Szkoły Podoficerskiej z Jaworowa, którzy dysponowali ponad 30 czołgami oraz znaczną ilością artylerii. Po ciężkich walkach 31 stycznia 1945 roku Ścinawa została zdobyta przez wojska radzieckie. Walki upamiętnia czołg T-34, który znajduje się na cokole przed ścinawskim ratuszem. To on jako pierwszy sforsował Odrę w 1945 roku. W wyniku działań wojennych miasto Ścinawa zostało zniszczone w 75%. Większość zabytkowych budynków w mieście legła w gruzach, m.in. ratusz, klasztor ojców bonifratrów, zamek, zabytkowe kamieniczki, pomniki czy budynki użyteczności publicznej.

Po II wojnie światowej miasto zostało włączone do Polski, zaś jego niemiecka ludność wysiedlono w nowe granice Niemiec. W latach 1945-1975 gmina należała do województwa wrocławskiego, w latach 1975-1998 należała do województwa legnickiego a od 1998 roku należy do powiatu lubińskiego województwa dolnośląskiego.

Miejscowość Przychowa położona na skarpie starorzecza Odry w odległości około 5 km na północ od Ścinawy, przy drodze do Chobieni. Najstarsze ślady pobytu człowieka na tych terenach związane są z młodszą epoką kamienną – neolitem. Świadczą o tym znaleziska dość liczne, ale pojedynczych przedmiotów z tego okresu. Ślady osadnictwa ze znacznie późniejszego okresu wpływów prowincjonalno – rzymskich (I – V wiek n.e.) zlokalizowano w wyniku badań powierzchniowych, lecz do chwili obecnej nie zostały one dostatecznie przebadane archeologicznie.

1.6. STRUKTURA PRZESTRZENNA MIEJSCOWOŚCI

1. OTWARTE PRZESTRZENIE WSPÓLNE

W miejscowości znajduje się ryneček wokół świetlicy wiejskiej. Jest to teren nie zagospodarowany. Do elementów charakterystycznych należą place zabaw.

2. ELEMENTY CHARAKTERYSTYCZNE DLA DANEJ MIEJSCOWOŚCI

W miejscowości przeważa zabudowa zagrodowa. Oprócz tego elementem charakterystycznym jest zabytkowy kościół (obecnie filialny) pod wezwaniem świętego Wawrzyńca.

3. ELEMENTY CHARAKTERYSTYCZNE DLA DANEJ MIEJSCOWOŚCI

- **Zabudowa zagrodowa, zagrodowa pofolwarczna**

Zabudowa zagrodowa charakteryzuje się ogrodzonym płotem domem wraz z posesją (często wraz budynkami gospodarczymi). Zabudowa zagrodowa pofolwarczna została opisana powyżej.

- **Detale architektury budynków**

Budynki znajdujące się w miejscowości Lisowice są w dużej mierze pozostałościami po niemieckich mieszkańcach sprzed okresu II wojny światowej. Zbudowane z cegły, pokryte dachówką, podpiwniczone z budynkami gospodarczymi otaczającymi dom liczą obecnie ok. 100 lat.

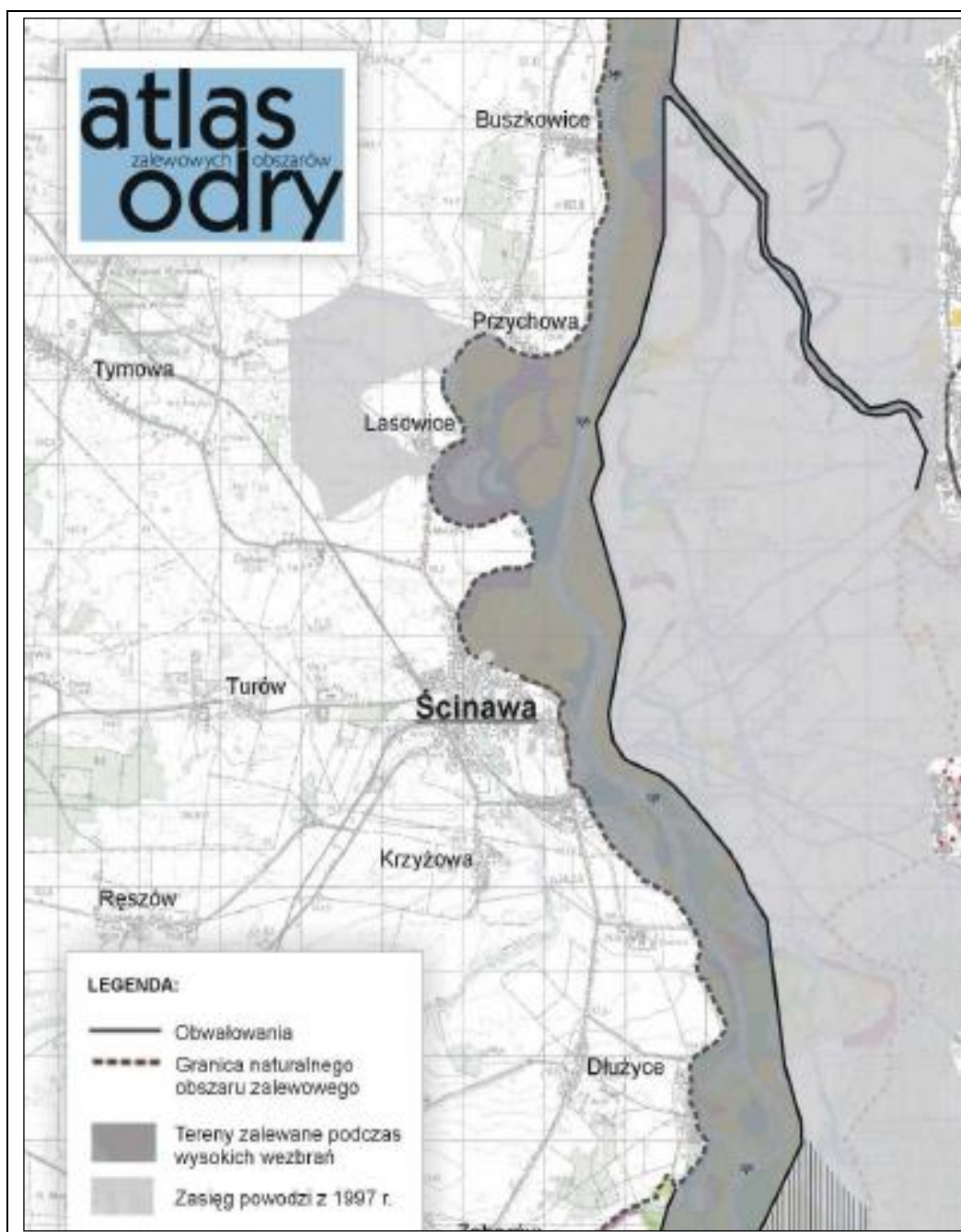
2. INWENTARYZACJA ZASOBÓW SŁUŻĄCYCH ODNOWIE MIEJSCOWOŚCI

2.1. ZASOBY PRZYRODNICZE

Gmina Ścinawa położona jest w całości w zlewni rzeki Odry, która stanowi wschodnią granicę gminy. Na terenie gminy Ścinawa istnieje zagrożenie powodziowe związane jest z rzeką Odrą i Zimnicą. Głównym zagrożeniem powodziowym na obszarze gminy Ścinawa są wysokie stany wód na Odrze uniemożliwiające spływ wody z dorzecza. Odra jest rzeką żeglowną, ma koryto uregulowane, umocnione narzutem kamiennym, z licznymi ostrogami na krótkich odcinkach. Koryto przekształcone technicznie ma również Zimnica. Brzeg Odry jest obwałowany, z wyjątkiem około 6- kilometrowego odcinka w rejonie Ścinawy (lewy brzeg). Część wałów znajduje się w dobrym stanie technicznym, część wymaga modernizacji i odbudowy.

Miejscowość Przychowa znajduje się w bliskiej odległości od obszarów zalewowych, co prezentuje mapa poniżej.

Mapa 3 Mapa obszarów zalewowych na terenie gminy Ścinawa

Źródło: Program Ochrony Środowiska Gminy Ścinawa

Powierzchnia Gminy Ścinawa pokryta lasami stanowi zaledwie 15,2% gminy (wg danych UM), co razem z gruntami zadrzewionymi i zakrzewionymi daje 16,5% powierzchni gminy zajętych przez grunty leśne. Stanowią one prawie w całości własność Skarbu Państwa. Zarządzane są przez

Nadleśnictwa: Legnica i Lubin. W lasach gminy głównym gatunkiem lasotwórczym jest sosna pospolita (ponad 60%), inny krajowym drzewem iglastym jest świerk pospolity.

Drzewa liściaste reprezentowane są przez dąb. W mniejszych ilościach występuje: olsza, jesion i topola. Z typów siedliskowych przeważają siedliska borowe, głównie bór świeży i bór mieszany świeży, a nad rzekami wytworzyły się olsy. Na terenie gminy występują lasy wodochronne.

Powierzchnia gruntów leśnych w gminie Ścinawa wynosiła na koniec 2011 r. 2 702 ha (wg danych UM) i zwiększyła się o 35 ha w stosunku do roku 2005. Przez okres 2004 – 2008 wskaźnik lesistości pozostawał na poziomie zaledwie 15% (14,4% wg GUS). Nadal jest on dużo mniejszy od wskaźnika lesistości dla Polski (28%) oraz wskaźnika europejskiego (32%).

Zgodnie z danymi przekazanymi przez UM w Ścinawie, powierzchnia gminy wg stanu na 1 stycznia 2009 r. wynosi 16 443 ha. W strukturze zagospodarowania terenu przeważają użytki rolne, których łączna powierzchnia stanowi 76% obszaru gminy, w tym 81,4% stanowią grunty orne. Lasy zajmują 15,2% powierzchni, co razem z gruntami zadrzewionymi i zakrzewionymi daje prawie 16,5% powierzchni gminy zajętych przez grunty leśne. 7,4% powierzchni to pozostałe obszary, zajęte pod budownictwo, drogi, grunty pod wodami, nieużytki.

Obszar gminy Ścinawa posiada gleby o zróżnicowanym charakterze i jakości. W części środkowej i wschodniej dominują gleby tworzące zwarte kompleksy klas III i IV. W części zachodniej przeważają łąki i pastwiska. Na terenie gminy najwięcej, bo 45 % gruntów ornych zajmują gleby IV klasy bonitacyjnej. Gleby najwyższej klasy, tj. II to zaledwie 2 %, a klasa III 28 % powierzchni zajmowanej przez grunty orne. 25% gruntów ornych to gleby o niskiej klasie bonitacyjnej V i VI.

Na terenie Przychowej znajdują się użytki ekologiczne Starorzecza koło Przychowej o pow. 28,54 ha. Jest to obszar roślinności wodnej, bagiennej, łąkowej z roślinami objętymi ochroną Tereny chronione to starorzecza Odry i przyległe tereny bagienne.

W bliskiej odległości od Przychowej znajdują się :

- Rezerwat przyrody „Łęg Korea” utworzony w styczniu 2001 r. na terenie dwóch gmin: Ścinawy i Prochowic, obejmuje obszar lasów łąk, pastwisk i nieużytków o pow. 79,29 ha. Celem ochrony są lasy łęgowe, grądowe wraz z przylegającymi starorzeczami i łąkami, będące łęgowiskiem zagrożonej ornitofauny.
- Fragment Obszaru Chronionego Krajobrazu „Dolina Odry” o pow. 1270 ha. Składają się na niego wilgotne lasy liściaste, stanowiące miejsca łęgowe. Ponadto występują tu ciekawe i rzadkie rośliny wodne i bagienne jak skrzyp bagienny i wonne łany tataraku. Łąki nadodrzańskie charakteryzują się bogatą roślinnością, urozmaiconą kępami zarośli z grupy czyżni i wiklin oraz pojedynczymi drzewami topoli i wierzb. Wielka różnorodność środowisk wodnych, łąkowych i leśnych sprzyja łęgowi ponad stu gatunków ptaków. Największą ornitologiczną ozdobą doliny jest łabędź krzykliwy oraz remiz. Od 1994r. mieszkańcami doliny

są bobry. Zasiedlone zostały na terenie stawu na rzece Cicha Woda i przy ujściu Cichej Wody, przy ujściu Kaczawy do Odry oraz przy ujściu kanału Bobrek do Odry.

2.2. DZIEDZICTWO KULTUROWE

Na terenie gminy Ścinawa wyznaczono następujące strefy ochrony konserwatorskiej:

- Strefa „A” pełnej ochrony konserwatorskiej – została wyznaczona dla szczególnie wartościowych obszarów, o zachowanej historycznej strukturze przestrzennej w miejscowościach: Buszkowice, Chełmek Wołowski, Dębiec, Dłużyce, Działów, Działów, Jurcz, Lasowice, Parszowice, **Przychowa**, Redlice, Ręszów, Ścinawa, Tymowa, Wielowieś oraz Zaborów.
- Strefa „B” ochrony konserwatorskiej – została wyznaczona dla obszaru o stosunkowo dobrze zachowanych głównych elementach historycznej struktury przestrzennej w miejscowościach Buszkowice, Parszowice, Przychowa, Dłużyce, Działów, Jurcz, Ręszów, Ścinawa, Zaborów oraz Wielowieś.

W Przychowej:

- a) Strefa „A” ścisłej ochrony konserwatorskiej - strefę wyznaczono dla zespołu kościelnego oraz założenie podworskie z parkiem.
- b) Wyznaczono strefę „B” ochrony konserwatorskiej.
- c) Wyznaczono strefę „OW” - obserwacji archeologicznej.
- d) Wykaz zespołów i obiektów o walorach historycznych, kulturowych i krajobrazowych:

Lp.	Obiekt, adres (własność, numer rejestru zabytków)	Czas powstania
-----	---	----------------

1	<p>Zespół kościelny:</p> <p>a. Kościół filialny p.w. Św. Wawrzyńca, własność: Parafia rzymskokatolicka w Olszanach, Nr rej. 590/L z dn. 14.04.1981 r.</p> <p>b. Mur cmentarny,</p> <p>c. Bramy w murze cmentarnym,</p> <p>d. Cmentarz przykościelny, własność: Parafia rzymskokatolicka w Olszanach, Nr rej. 870/L z dn. 16.02.1990 r.</p>	<p>XV w., XVIII w.,</p> <p>4 ćw. XIX w.</p> <p>XV w.</p> <p>4 ćw. XIX w.</p>
2	<p>Zespół pałacowy nr 3-5:</p> <p>a. Oficyna (Dom zarządcy?),</p> <p>b. Dom mieszkalny z wozownią,</p> <p>c. Dom mieszkalno-gospodarczy,</p> <p>d. Stodoła,</p> <p>e. Ruiny stajni,</p> <p>f. Park krajobrazowy, własność: Gminy Ścinawa, N4r rej. 444/L z dn. 22.09.1976 r.</p>	<p>XIX/XX w.</p> <p>2 poł. XIX w.</p> <p>XIX/XX w.</p> <p>XIX/XX w.</p> <p>XIX/XX w.</p> <p>k. XIX w.,</p>
3	<p>Zespół mieszkalno-gospodarczy nr 11:</p> <p>a. Dom mieszkalny,</p> <p>b. Obora,</p>	XIX/XX w.
4	Dom mieszkalny nr 12,	XIX/XX w.
5	Dom mieszkalny nr 14,	XIX/XX w.
6	Dom mieszkalno-gospodarczy nr 22	k. XIX w.
7	<p>Zespół mieszkalno-gospodarczy nr 26;</p> <p>a. Dom mieszkalny,</p> <p>b. Obora,</p>	<p>1857 r., 1922 r.</p> <p>1887 r.</p>
8	<p>Zespół mieszkalno-gospodarczy nr 38;</p> <p>a. Dom mieszkalny,</p> <p>b. Budynek gospodarczy,</p>	pocz. XX w.

Rysunek 1 Pozostałość znacznej części folwarku należącego do kościoła usytuowanego w jego pobliżu

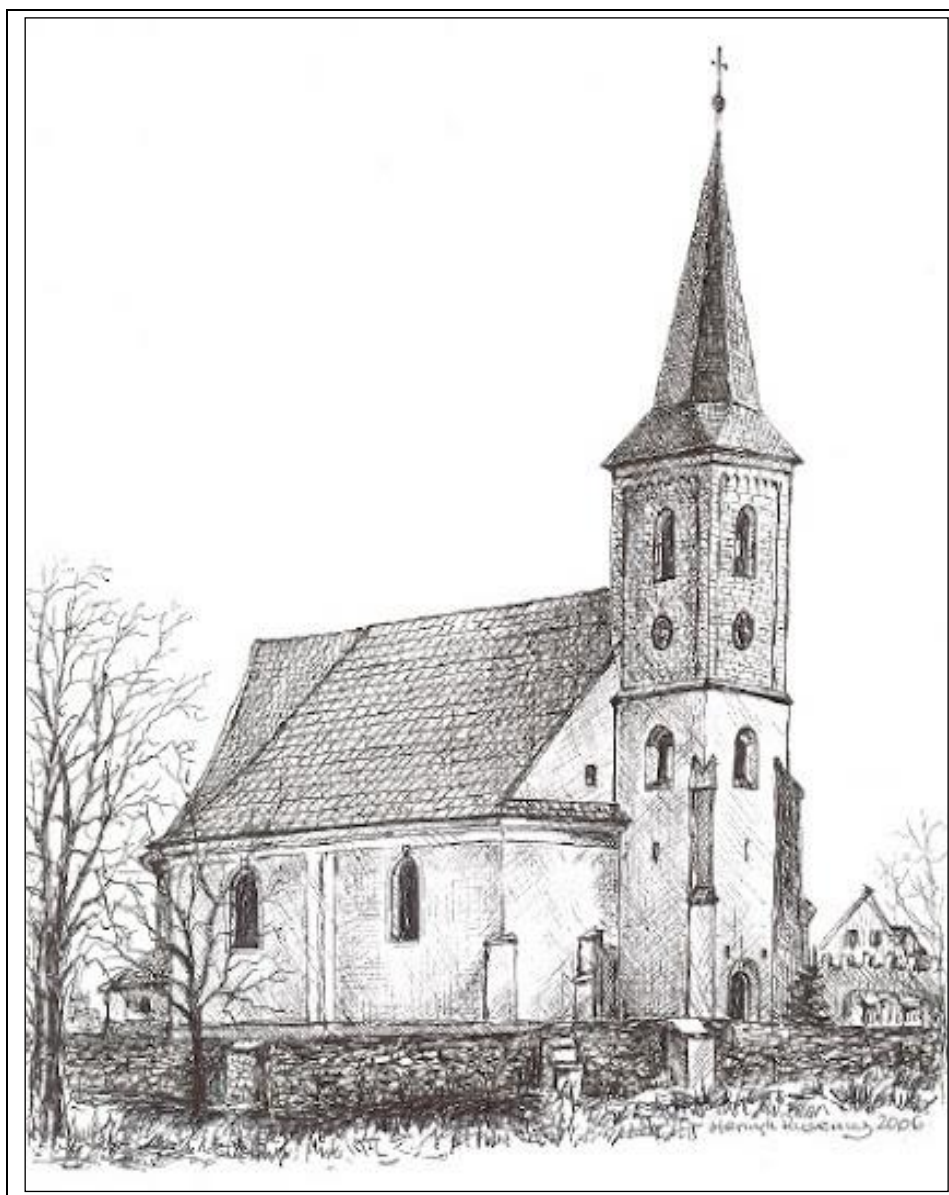

Źródło: <http://www.glogow.pl/okolice/podstrony/lubinski/przychowa.htm>

Do współczesnych nam czasów z obiektów o charakterze zabytkowo – historycznym. Zachował się jedynie kościół (obecnie filialny) pod wezwaniem świętego Wawrzyńca.

Przypuszczalnie pierwszy, drewniany kościół pw. Najświętszej Marii Panny w Przychowej zbudowano około 1208 – 1209 roku. Potwierdzeniem tego może być dokument wystawiony w 1210 roku przez biskupa wrocławskiego Wawrzyńca, w którym wymieniony został kapłan z Przychowej – Mateusz.

Rysunek 2 Kościół św. Wawrzyńca w Przychowej

Źródło: <https://picasaweb.google.com/102024733767974500839/Przychowa#5719440841650611938>

Zresztą właśnie tenże biskup Wawrzyniec, według starych tradycji, był fundatorem tutejszego kościoła, który uważany jest za jeden z najstarszych w diecezji. Z podań tych wynika, iż w 1230 roku biskup ten założył w Przychowej letnią rezydencję biskupią, otoczoną licznymi ogrodami oraz sadami. Zaiste miejsce, w którym wybudowano kościół oraz rezydencję biskupów wrocławskich, jest do tego najodpowiedniejsze – na naturalnej, dość wysokiej, nadodrzańskiej skarpie, skąd roztacza się wspaniały widok na otaczającą ze wszystkich stron okolicę. Faktem jest, że kościół ten wraz z pałacem oraz przynależnymi dobrami należał do biskupów wrocławskich aż do 1810 roku, tj. do czasu kasaty majątku kościelnego przez rząd pruski. Obecny kościół jest gotycką, zorientowaną budowlą

wzniesioną z kamienia i cegły na rzucie prostokątnym. Jest to obiekt jednonawowy, z wyodrębnionym i trójbocznie zamkniętym prezbiterium. Świątynia wzmocniona jest licznymi przyporami. Otwory okienne i główny portal wejściowy są o wykroju pełnym. Cały obiekt kryty jest dwuspadowymi dachami ceramicznymi. Na osi fasady zachodniej znajduje się masywna, kwadratowa wieża zwieńczona stromym, wysokim hełmem ostrosłupowym. We wnętrzu kościoła zachowały się cenne zabytki z okresu przebudowy świątyni w 1713 roku. Należą do nich: rokokowy ołtarz, wypełniający całą wschodnią ścianę prezbiterium, prospekt organowy oraz ambona ze wspianymi rzeźbami figuralnymi na baldachimie. Na uwagę zasługują także wspiane witraże.

2.3. OBIEKTY I TERENY

Edukacja

W miejscowości Przychowa nie znajduje się żadna szkoła ani przedszkole. Dzieci uczące się dojeżdżają do Ścinawy do Szkoły Podstawowej Nr 3 im. Bronisława Malinowskiego w Ścinawie przy ul. Królowej Jadwigi 9.

Obwód szkoły obejmuje miasto Ścinawa oraz wsie: Buszkowice, Dąbrowa Środkowa, Dąbrowa Dolna, Dębiec, Krzyżowa, Lasowice, Parszowice, Przychowa, Redlice, Raszów, Sitno, Turów, Wielowieś.

Infrastruktura religijna – W Przychowej znajduje się kościół pw. Św. Wawrzyńca.

Rysunek 3 Kościół Św. Wawrzyńca w Przychowej

Źródło: <http://fotopolska.eu/p365,lubinski.html>

2.4. INFRASTRUKTURA SPOŁECZNA

W Przychowej znajduje się świetlica wiejska, która wymaga remontu i odnowienia.

Rysunek 4 Świetlica wiejska w Przychowej

Źródło: opracowanie własne

W miejscowości Przychowa nie znajduje się żadna szkoła ani przedszkole. Dzieci uczące się dojeżdżają do Ścinawy do Szkoły Podstawowej Nr 3 im. Bronisława Malinowskiego w Ścinawie przy ul. Królowej Jadwigi 9.

Obwód szkoły obejmuje miasto Ścinawa oraz wsie: Buszkowice, Dąbrowa Środkowa, Dąbrowa Dolna, Dębiec, Krzyżowa, Lasowice, Parszowice, Przychowa, Redlice, Raszków, Sitno, Turów, Wielowieś.

W Przychowej znajdują się dwa place zabaw, boisko i altana.

2.5. INFRASTRUKTURA TECHNICZNA

Miejscowość Przychowa jest zaopatrzoną w następującą infrastrukturę techniczną:

Sieć wodociągowa - Sieć wodociągowa zarządzana jest przez Zakład Gospodarki Komunalnej, jej sumaryczna długość wynosi 106,7 km. Odbiorcami są większości gospodarstwa domowe (97%), w związku z czym woda jest w przeważającej części zużywana na cele bytowe - gospodarcze. Woda czerpana jest z 10 ujęć wód podziemnych; 3 z nich znajdują się w Ścinawie, kolejne 3 w Dzieśławiu oraz po 2 w Przychowie i Wielowsi. Ich sumaryczna wydajność dobową wynosi 7024m³/dobę. Woda uzdatniana jest w 4 stacjach uzdatniania wody zlokalizowanych w miejscowościach Ścinawa, Dzieśław, Przychowa i Lasowice, a jej jakość spełnia normy.

Sieć telekomunikacyjna – w Przychowie mieszkańcy posiadają łącze telekomunikacyjne Telekomunikacji Polskiej.

Sieć kanalizacji sanitarnej – W Przychowej nie funkcjonuje sieć kanalizacji sanitarnej. Ścieki odprowadzane są do szamba, z którego następnie są dostarczane beczkowozami do oczyszczalni ścieków, która jest eksploatowana przez Zakład Gospodarki Komunalnej w Ścinawie. Oczyszczalnia ścieków w Ścinawie funkcjonuje od roku 1998. Wydajność maksymalną (przepustowość) zaprojektowano na 2 707 m³/d. Rocznie oczyszczanych jest ok. 1 000 m³/d z terenu miasta Ścinawa. Odbiornikiem oczyszczonych ścieków jest Potok Ługa, wpadający do rzeki Zimnicy.

Gospodarka odpadami – Śmieci odbierane przez Zakład Gospodarki Komunalnej w Ścinawie i składowane w składowisku odpadów w Parszowicach lub Wielowsi

Droga – Przez miejscowość przechodzi droga wojewódzka nr 292 (dawniej nr 111). Droga nr 111 – została zlikwidowana. Droga łączyła drogę wojewódzką nr 334 z drogą krajową nr 36. Biegła wzdłuż rzeki Odry od miasta Ścinawa do wsi Chobienia, gdzie znajduje się przeprawa promowa nad Odrą (DW334). Droga klasy Z miała długość ok. 16 km.

Od 1 stycznia 2010 cały odcinek dawnej drogi 111 został włączony do przebiegu drogi wojewódzkiej 292.

2.6. GOSPODARKA I ROLNICTWO

Podstawą gospodarki gminy jest rolnictwo, które jednak - podobnie jak w całym kraju – znajduje się w strukturalnym kryzysie związanym przede wszystkim z dużym rozdrobnieniem gospodarstw utrudniającym mechanizację i wprowadzanie nowoczesnych metod produkcji. Mimo to jest ono jednak główną bazą ekonomiczną i podstawowym źródłem zatrudnienia miejscowej ludności.

Przemysł koncentruje się przede wszystkim w mieście Ścinawa. Do największych podmiotów gospodarczych na terenie gminy należą m.in.

- TOTAL Polska Sp. z o.o.

- PPUH "Delta" Sp. z o.o.
- Dariusz Woch "STOL LUX"
- Jerzy Myszkowski Przedsiębiorstwo Organizacji Inwestycji i Obrotu Towarowego "POL- MAX"
- Przedsiębiorstwo Produkcyjno - Handlowe "Wiśniewski" S.C.

Liczba placówek handlowych szybko się zmienia w zależności od koniunktury na rynku. Większość z nich znajduje się w parterach budynków mieszkalnych lub w pawilonach. Małe sklepy spożywcze lub wielobranżowe są we wszystkich wsiach.

Punkty rzemieślnicze zlokalizowane są w różnych rejonach miasta, głównie jednak w rejonie Rynku oraz ulic Głogowskiej i Mickiewicza. Rzemiosło na wsi reprezentowane jest przez drobne zakłady prywatne. W okresie perspektywy zakładać należy wydatny rozwój rzemiosła, zwłaszcza związanego z otoczeniem rolnictwa (nowe miejsca pracy).

2.7. KAPITAŁ SPOŁECZNY I LUDZKI

W Przychowej funkcjonuje Koło Gospodyń Wiejskich - dobrowolna, samorządna i niezależna społeczno-zawodowa organizacja kobieca działająca głównie na terenach wiejskich, będąca jednym z rodzajów społeczno-zawodowych organizacji rolników.

Rysunek 5 Wieniec dożynkowy wykonany przez mieszkańców Przychowej

Źródło: <http://www.scinawa.pl/index.php/gmina-cinawa/gmina-scinawa-2008/144-dozynki-w-gminie-scinawa.html>

Do tradycji wiejskich należy organizowanie dożynek i wspólne robienie wieńca dożynkowego oraz związana z tym zabawa, imprezy dla dzieci.

3. OCENA MOCNYCH I SŁABYCH STRON MIEJSCOWOŚCI, W KTÓREJ BĘDZIE REALIZOWANA OPERACJA

Efektywną metodą identyfikacji słabych i silnych stron miejscowości oraz badania szans i zagrożeń, jakie stoją przed miejscowością jest analiza SWOT. Zawiera ona określenie czterech grup czynników:

- „**mocnych stron**” – uwarunkowań wewnętrznych, które stanowią silne strony miejscowości i które należy wykorzystać sprzyjając będą jej rozwojowi (utrzymać je jako mocne, i na których należy oprzeć jej przyszły rozwój);
- „**słabych stron**” – uwarunkowań wewnętrznych, które stanowią słabe strony miejscowości i które nie wyeliminowane utrudniać będą jej rozwój (ich oddziaływanie należy minimalizować);

- „szans” - uwarunkowań zewnętrznych, które nie są bezpośrednio zależne od zachowania społeczności wiejskiej, ale które mogą być traktowane jako szanse, i przy odpowiednio podjętych przez nią działaniach, wykorzystane jako czynniki sprzyjające rozwojowi miejscowości;
- „zagrożeń” - uwarunkowań zewnętrznych, które także nie są bezpośrednio zależne od zachowania społeczności wiejskiej, ale które mogą stanowić zagrożenie dla jej rozwoju. Przedstawiona poniżej analiza mocnych i słabych stron oraz szans i zagrożeń jest syntezą poszczególnych obszarów życia społeczno-gospodarczego miejscowości.

Analiza SWOT jest kontynuacją i podsumowaniem diagnozy stanu miejscowości i w niej znajduje uzasadnienie większość rozstrzygnięć. Przeprowadzenie analizy SWOT jest jednym z czynników umożliwiających podjęcie prawidłowej decyzji na podstawie posiadanych informacji. Umożliwia usystematyzowanie danych dotyczących projektu i podpowiada kierunki rozwiązań. Przeprowadzenie jej jest niezbędne do prawidłowej oceny sytuacji.

S (Strengths) – mocne strony: wszystko to, co stanowi atut, przewagę miejscowości

W (Weaknesses) – słabe strony: wszystko to, co stanowi słabość, barierę w miejscowości

O (Opportunities) – szanse: wszystko, co stwarza dla miejscowości szansę korzystnej zmiany

T (Threats) – zagrożenia: wszystko, co stwarza dla miejscowości niebezpieczeństwo zmiany niekorzystnej

Na podstawie analizy zasobów gminy Ścinawa oraz sołectwa Przychowa, konsultacji społecznych przeprowadzonych w formie zapytań z mieszkańcami i liderami lokalnymi sporządzono analizę SWOT, która stanowi punkt wyjścia dla wyznaczenia i realizacji wizji rozwoju miejscowości. Technika analityczna SWOT polega na posegregowaniu posiadanej informacji o gminie na cztery grupy (cztery kategorie czynników strategicznych):

MOCNE STRONY

SŁABE STRONY

- walory przyrodnicze i krajobrazowe – Obszary Natura 2000
- brak przemysłu uciążliwego ekologicznie;
- poczucie bezpieczeństwa mieszkańców;
- podstawowa infrastruktura drogowa, w tym występowanie asfaltowej drogi i oświetlenia wsi;
- mało skażone środowisko;
- funkcjonowanie sklepu spożywczego;
- infrastruktura wodociągowa;
- sieć telekomunikacyjna;
- korzystne położenie i warunki dla rozwoju infrastruktury rekreacyjno-turystycznej;
- rozwinięty system komunikacji autobusowej
- obiekty i miejsca zabytkowe (kościół, cmentarz poniemiecki, park),
- Staw pod Dębem, miejsce do wędkowania i wypoczynku.

- położenie wsi w dużej odległości od większych miast;
- Niezadawalający stan infrastruktury społecznej (światlic);
- niezadawalający stan infrastruktury turystycznej;
- słabość lokalnego rynku pracy;
- niski poziom dochodów rolników;
- brak infrastruktury kanalizacji sanitarnej;
- niski poziom rozwoju sektora usług;
- brak aktywności działaczy lokalnych oraz stowarzyszeń mieszkańców;
- niedostateczne wykorzystanie potencjału przyrodniczo-kulturowego na rzecz zrównoważonego rozwoju sołectwa

SZANSE

- efektywne wykorzystanie środków zewnętrznych dla inwestycji w ochronę środowiska;
- korzystanie z możliwości zewnętrznego finansowania inwestycji, w tym z dotacji unijnych;
- budowa bazy turystycznej i agroturystycznej;
- rozbudowa instalacji kanalizacji sanitarnej i gazowej;
- wzrost zaangażowania społecznego i współpracy lokalnych działaczy;
- powołanie organizacji społecznych;
- nowe miejsca pracy;
- rozwój rolnictwa zgodnie z unijnymi standardami;
- wzrost zapotrzebowania na wysokiej jakości produkty rolne;
- rozwinięcie funkcji turystycznych.

ZAGROŻENIA

- ujemny przyrost naturalny;
- odpływ ludzi młodych i wykształconych;
- bezrobocie;
- ograniczenie wydatków inwestycyjnych;
- opóźnienia w realizacji planu pełnego skanalizowania gminy;;
- ubożenie społeczeństw;
- wyludnienie wsi;
- niewykorzystanie dóbr krajobrazowych i architektonicznych w rozwoju miejscowości;
- brak zakładów pracy w pobliżu miejscowości;
- zagrożenie powodzią a w związku z tym brak poczucia bezpieczeństwa mieszkańców

Wnioski z analizy SWOT:

1. Problemem jest hałas i brak bezpieczeństwa związany z uciążliwością ruchu drogowego
2. Największym atutem miejscowości Przychowa jest posiadanie walorów turystycznych: Obszarów Natura 2000 w bliskiej odległości.
3. Pozytywnym aspektem jest posiadanie połączeń drogowych z miastem Ścinawa. Drogi te są dość dobrej jakości bądź są remontowane.
4. Niezadowalającym stanem jest również brak ośrodków sportu i rekreacji jak boisk oraz niska jakość ośrodków kultury jak świetlica wiejska.
5. Największym zagrożeniem jest ryzyko powodzi.

Zapewnienie optymalnego rozwoju społeczno – gospodarczego oraz stworzenie możliwie jak najlepszych warunków życia i pracy jej mieszkańców będzie możliwe poprzez realizację celów szczegółowych, ustalonych podczas spotkań z mieszkańcami, radą sołecką, sołtysem.

Warunkiem koniecznym osiągnięcia stawianych celów jest zapewnienie odpowiedniego poziomu finansowania ze strony władz gminnych, samorządów wyższego szczebla, instytucji dysponujących środkami unijnymi, przedsiębiorstw użyteczności społecznej oraz firm prywatnych. Taka możliwość pojawia się dzięki Funduszom Unii Europejskiej: w *Programie Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013* w ramach *Osi 3 Jakość życia na obszarach wiejskich i różnicowanie gospodarki wiejskiej*, w tym działania: *Podstawowe usługi dla gospodarki i ludności wiejskiej* oraz *Odnowa i Rozwój Wsi*. Udzielana pomoc finansowa jest na realizację projektów dotyczących szeroko rozumianej odbudowy wsi zarówno w aspekcie gospodarczym jak i społeczno – kulturowym.

WIZJA MIEJSCOWOŚCI

Rozwój miejscowości Przychowa poprzez wykorzystanie jej potencjałów i zasobów będących podstawą poprawy warunków życia społeczności lokalnej

CEL GŁÓWNY

Głównym celem Planu Odnowy Miejscowości jest zaspokojenie potrzeb mieszkańców na infrastrukturę społeczną sprzyjającą poprawie jakości życia.

CELE SZCZEGÓŁOWE

➤ Cel I. Pobudzenie lokalnej społeczności do aktywności społeczno-gospodarczej.

Cel będzie realizowany poprzez umożliwienie mieszkańcom organizacji wydarzeń kulturalnych i sportowych, które urozmaicą życie mieszkańców i zwiększa atrakcyjność miejscowości w gminie jako miejsce przyjazne do zamieszkania.

- ✓ **Działanie:** wspieranie finansowo i organizacyjnie przez Gminę Ścinawa organizacji festynów, zawodów sportowych, wydarzeń kulturalnych.
- ✓ **Działanie:** Wspieranie mieszkańców w tworzeniu wiejskich zgrupowań typu Koło Gospodyń Wiejskich, Zespołów Ludowych.
- ✓ **Działanie:** Poprawa jakości infrastruktury technicznej świetlicy wiejskiej.
- ✓ **Rezultaty:** uatrakcyjnienie miejscowości jako miejsca przyjemnego do życia i wypoczynku i rekreacji:
 - Zapobiegnięcie emigracji z miejscowości zwłaszcza ludzi młodych;
 - Zwiększenie atrakcyjności inwestycyjnej miejscowości.

➤ Cel II. Poprawa jakości infrastruktury technicznej

Cel ten będzie realizowany poprzez utworzenie atrakcyjnego miejsca przeznaczonego do wspólnego spędzania czasu wolnego, integracji społeczności lokalnej między miejscowościami, wymiany doświadczeń oraz rozwijanie zainteresowań dzieci i młodzieży.

- ✓ **Działanie:** Poprawa stanu technicznego świetlicy wiejskiej
- ✓ **Rezultaty:** Wzrost atrakcyjności miejscowości oraz zwiększenie aktywności społecznej mieszkańców.

4. OPIS PLANOWANYCH ZADAŃ INWESTYCYJNYCH

Planowane zadania inwestycyjne zostały przedstawione w tabeli poniżej:

Tytuł przedsięwzięcia	Cel	Przeznaczenie	Termin realizacji	Wartość przedsięwzięcia brutto	Źródło finansowania
Modernizacja świetlic wiejskich w Przychowej i Lasowicach	Utworzenie atrakcyjnego miejsca przeznaczonego do wspólnego spędzania czasu wolnego, integracji społeczności lokalnej między miejscowościami, wymiany doświadczeń oraz rozwijanie zainteresowań dzieci i młodzieży. Operacja poprawi również estetykę i atrakcyjność miejscowości podnosząc standard świadczonych usług kulturalnych dla społeczności lokalnej i okolic.	Infrastruktura Publiczna	12.2013	125 003,99 w tym na: Przychowa 62 681,99 zł brutto Lasowice 62322,01 zł	Odnowa i rozwój wsi – PROW

Celem programu inwestycyjnego sołectwa Przychowa jest odpowiedź na zidentyfikowane potrzeby lokalnej społeczności. Podstawowym zadaniem jest modernizacja świetlicy w miejscowości. Realizowana inwestycja stworzy doskonałe warunki i możliwości do rozwoju miejscowości, podtrzymaniu więzi społecznych i wpłynie na wzrost wydarzeń kulturalnych.

Projekt będzie sprzyjał lokalnej integracji i podtrzymywaniu lokalnych więzi społecznych.

5. OPIS I CHARAKTERYSTYKA OBSZARÓW O SZCZEGÓLNYM ZNACZENIU DLA ZASPOKOJENIA POTRZEB MIESZKAŃCÓW

Modernizacja świetlic wiejskich w Przychowej i Lasowicach ma na celu podniesienie standardu świadczonych usług kulturalnych poprzez wykonanie modernizacji dachu świetlicy wiejskiej w Przychowej i Lasowicach. Ze względu na niski standard techniczny, świetlice były wykorzystywane sporadycznie przez mieszkańców. W chwili obecnej dzięki zaangażowaniu władz lokalnych, sołtysów i samych mieszkańców, świetlice zaczęły tętnić życiem.

W świetlicach coraz częściej organizowane są zajęcia dla społeczności lokalnej, imprezy kulturalne oraz spotkania Rady Sołeckiej i innych organizacji wiejskich funkcjonujących na terenie ww. miejscowości.

Przyczyną powodującą konieczność wymiany poszycia dachowego w świetlicach jest postępujące niszczenie ścian, które spowodowane jest przeciekającym dachem. W ramach realizowanego projektu zostaną wykonane prace modernizacyjne w świetlicach wiejskich w Przychowej i Lasowicach polegające na wymianie poszycia dachowego, orynnowaniu, montażu instalacji odgromowej wraz z przemurowaniem kominów. Modernizacja tych obiektów będzie początkiem tworzenia wspólnej przestrzeni, miejsc spotkań dla mieszkańców.

Świetlice wiejskie w Przychowej i Lasowicach są ważnym obiektem wsi, to centrum życia kulturalnego, społecznego, edukacyjnego integrującego wszystkie grupy społeczne, które proponuje mieszkańcom ofertę spędzania wolnego czasu.

SPIS RYSUNKÓW, MAP I TABEL

Spis

rysunków:

Rysunek 1 Pozostałość znacznej części folwarku należącego do kościoła usytuowanego w jego pobliżu	15
Rysunek 2 Kościół św. Wawrzyńca w Przychowej	16
Rysunek 3 Kościół Św. Wawrzyńca w Przychowej	18
Rysunek 4 Świetlica wiejska w Przychowej	19
Rysunek 5 Wieniec dożynkowy wykonany przez mieszkańców Przychowej	22

Spis

map:

Mapa 1 Lokalizacja miejscowości Przychowa w Gminie Ścinawa	4
Mapa 2 Lokalizacja miejscowości Przychowa na terenie województwa dolnośląskiego	5
Mapa 3 Mapa obszarów zalewowych na terenie gminy Ścinawa	11

Spis

tabel:

Tabela 1 Powierzchnia polski, województwa, powiatu, gminy i Przychowa	7
Tabela 2 Liczba ludności Polski, województwa, powiatu, gminy i Przychowa	7